

forholdene at gøre, og vore mest kyndige Mænd paa Hygiejnens Omraade, Dr. Schierbeck, nuværende Professor i Hygiejne, Dr. Erlandsen og Stadsfysikus her i København, Axel Ulrik, har alle fremhævet det ønskelige i at faa denne Regel fastslaaet igennem Lovgivningen for derigennem autoritativt at sige til dem, der driver Butikshandel, at Retten til at benytte Siddepladser er en Ret, som hviler paa hygiejnisk berettigede Krav, og at det at afvise denne er at stille sig ligegyldigt overfor de Mennesker, hvis Arbejdskraft man benytter. Derfor maa jeg meget anbefale, at Folketinget ikke følger det ærede Medlem fra Nyborg (Birch) paa dette Punkt, og jeg haaber, at hans Parti, der tidligere har stemt for denne Bestemmelse og sendt den op til Landstinget med stort Flertal, vil fastholde sit Standpunkt. Bestemmelsen har i Landstinget flere Gange staaet paa Vippen; en enkelt Stemme har afgjort dens Skæbne; kommer den nu med Folketingets velvillige Bistand igen som Udtryk for dettes Ønsker, turde det vel være muligt at gennemføre den.

De andre Bestemmelser, jeg har sat ind i Lovforslaget, sætter jeg overmaade megen Pris paa, og jeg tror, man ikke skal afvise dem med den Betragtning, at de ikke hører hjemme i denne Lov. De hører ikke hjemme i en Lov om Butikslukning, siger det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff). Derved holder det ærede Medlem sig imidlertid alt for meget til Lovforslagets Titel. Hvis det ærede Medlem endelig vil bringe Indhold og Titel i Overensstemmelse med hinanden, vilde jeg hellere have, at han ændrede Tittelen, end at han ændrer Lovforslagets Indhold. Ønsker det ærede Medlem at kalde det Forslag til Lov om Arbejdsforhold i Butikker og Lagere m.v., har jeg intet som helst derimod; hvis det ærede Medlem derimod faar Held til at faa disse Bestemmelser ud af Lovforslaget, vil jeg meget beklage det. Det drejer sig efterhaanden her væsentligt om en Lov af social Karakter, en Lov om Regulering af Arbejdstiden, fremgaaet af Ønsker om at regulere denne baade fra Principalernes og fra Handelspersonalets Side. Alle er de i Virkeligheden i lige Grad interesserede i en saadan Regulering, ikke mindst de smaa Arbejdsgivere. Naar det ærede Medlem fra Nyborg (Birch) sagde, at Loven ikke er politisk, vil jeg i Almindelighed give ham Ret; men naar det ærede Medlem siger, at Spørgsmaalet om Siddepladser er ikke noget, hvori Spørgsmaalet om Højre

eller Venstre spiller ind, vil jeg svare det ærede Medlem, at Stillingen til Bestemmelser om Siddepladser og om Hviletid for Arbejdspersonalet i meget høj Grad bestemmes af ens hele Syn paa, om Lovgivningen bør have en social Opgave, om den bør tage de svage i Forsorg paa disse Omraader.

Der er med Hensyn til Enkeltheder i Lovforslaget kun gjort nogle ganske faa Bemærkninger, hvorom jeg skal sige to Ord. Det ærede Medlem fra Kerteminde (Eduard Larsen), for hvis Tilslutning jeg takker, ligesom jeg takker det ærede Medlem for Københavns 9de Valgkreds (Chr. Hansen), udtalte, at han vilde ønske, man kunde stryge Bestemmelsen om, at man skal kunne ekspedere Publikum i et Kvarter efter Lukketid. Jeg er ikke sikker paa, at det ærede Medlems Udtalelser til Gunst for at stryge dette Kvarter i Virkeligheden vil falde sammen med det ærede Medlems øvrige Bestræbelser med Hensyn til denne Sag. Naar Kvarteret blev sat ind af Landstinget i Fjor, var det ubetinget af Hensyn til Personalet og paa Grund af visse Handelsmedhjælperes Ønske, idet disse erklærede, at hvis man ikke fik fastsat dette Kvarter, men de, som var kommet ind, kunde blive ekspederet efter Kl. 8, saa kunde i alt Fald i visse Arter af Forretninger Arbejdstiden blive meget stærkt forlænget. Jeg tror, det er navnlig fra Isenkramforretninger, at Ønsket om at fastholde Kvarteret er udgaaet, idet man siger, at hvis en Kunde kommer ind ved 8-Tiden og forlanger hele sit kommende Udstyr ekspederet, kan Arbejdet trække ud til langt hen paa Aftenen. Det, som er tilsigtet med vedkommende Bestemmelse, er altsaa, at de, som er inde i Butikken efter Kl. 8, skal være ekspederede inden en bestemt Tid; Butiksdøren lukkes Kl. 8, og Arbejdet sluttet senest Kl. 8¹/₄. Jeg tror, der er ganske gode Grunde for denne Regel; men i øvrigt ved jeg, at der blandt praktiske Folk hersker meget forskellige Opfattelser af den, og dette Spørgsmaal kan jo drøftes.

Det ærede Medlem for Københavns 9de Valgkreds (Chr. Hansen) nærede angaaende dette Spørgsmaal Betænkelighed paa et andet Punkt, nemlig med Hensyn til, at Kvarteret ikke skulde overholdes af Barberer og Frisører; han stillede sig tvivlende overfor, om dette var rigtigt, og mente ikke, jeg vilde faa Tak derfor. Naar denne Undtagelse er sat ind, er det, fordi Forholdene medfører, at man betragter det som umuligt i denne bestemte Art af For-